

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

м. Київ

№ _____

Про затвердження Змін до Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті

Відповідно до статей 7, 15, 40, 56 Закону України “Про Національний банк України” та у зв’язку з запровадженням цілодобової роботи системи електронних платежів Національного банку України Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 16 серпня 2006 року № 320, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06 вересня 2006 року за № 1035/12909 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Ольга Василева) після офіційного опублікування довести до відома банків України та Державної казначейської служби України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Сергія Холода.

4. Постанова набирає чинності з 01 квітня 2020 року.

Голова

Яків СМОЛІЙ

Зміни до Інструкції про міжбанківський
переказ коштів в Україні в національній валюті

1. У пункті 6 глави 2 розділу I слова і цифри “пунктів 1 - 9 глави 2”, “пунктів 1 - 4, 6 глави 4” замінити відповідно словами і цифрами “пунктів 1 - 8 глави 2”, “пунктів 1 - 7 глави 4”.

2. У розділі II:

1) у главі 3:

у пункті 8:

в абзаці першому слова “наприкінці робочого дня, що передує дню, з якого зміни набирають чинності” замінити словами “у банківський день, що передує дню, з якого зміни набирають чинності, у час визначений Технологічним регламентом роботи СЕП”;

в абзаці другому слова “після закінчення банківського дня, у якому надійшла ця інформація, але до початку наступного банківського дня” замінити словами “при переході на наступний банківський день”;

пункти 9, 11 викласти в такій редакції:

“9. Департамент інформаційних технологій забезпечує включення банку до Довідника учасників СЕП з нульовим значенням технічного рахунку цього банку.

Структурний підрозділ Національного банку у день включення банку до Довідника учасників СЕП забезпечує перерахування засобами СЕП на кореспондентський рахунок банку кошти, що обліковувалися на накопичувальному рахунку для формування статутного капіталу під час створення банку.”;

“11. Департамент інформаційних технологій виключає банк з Довідника учасників СЕП не залежно від значення його технічного рахунку.

Структурний підрозділ Національного банку наступного банківського дня після виключення банку з Довідника учасників СЕП забезпечує перерахування залишку коштів з кореспондентського рахунку цього банку на рахунок,

визначений його власником або уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, або Національним банком відповідно до законодавства України.”;

пункт 12 виключити;

2) у главі 5:

пункт 1 викласти в такій редакції:

“1. ЦОСЕП на початку банківського дня надсилає учасникам СЕП інформацію про стан їх технічних рахунків.”;

у пункті 7 слова “операційного дня” замінити словами “операційного дня Національного банку”.

3. У розділі VI:

1) у главі 1:

у пункті 2 слова “операційного дня” замінити словами “операційного дня Національного банку”;

пункти 3, 4 викласти в такій редакції:

“3. У разі надходження платіжної вимоги протягом операційного часу для її виконання структурний підрозділ Національного банку надсилає ЦОСЕП інформацію про встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену в платіжній вимозі.

ЦОСЕП забезпечує:

1) установлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену структурним підрозділом Національного банку, але в межах поточного значення технічного рахунку банку за винятком заблокованих коштів (далі в цій главі - визначена сума списання);

2) інформування структурного підрозділу Національного банку про поточний стан технічного рахунку банку та суму встановленого ліміту технічного рахунку банку.

4. У разі надходження платіжної вимоги після операційного часу для її виконання структурний підрозділ Національного банку на початку наступного операційного дня Національного банку надсилає ЦОСЕП інформацію про встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену в платіжній вимозі.

ЦОСЕП забезпечує:

1) установлення ліміту технічного рахунку банку на визначену суму списання;

2) інформування структурного підрозділу Національного банку про поточний стан технічного рахунку банку та суму встановленого ліміту технічного рахунку банку.”;

у пункті 5 слова “в режимі реального часу або у файловому режимі” замінити словами “на визначену суму списання”;

пункт 6 виключити.

У зв’язку з цим пункти 7 – 10 уважати відповідно пунктами 6 – 9;

пункт 6 викласти в такій редакції:

“6. Структурний підрозділ Національного банку і Департамент інформаційних технологій виконують платіжну вимогу в такому порядку:

1) структурний підрозділ Національного банку формує засобами САБ міжбанківський електронний розрахунковий документ (за ним визначена сума списання має бути зарахована на відповідний транзитний рахунок) і надсилає до ЦОСЕП;

2) Департамент інформаційних технологій виконує квітування файла В, у якому розміщується міжбанківський електронний розрахунковий документ на списання, згідно з пунктом 7 глави 5 розділу II Інструкції;

3) структурний підрозділ Національного банку надсилає ЦОСЕП інформацію про зменшення ліміту технічного рахунку банку на визначену суму списання, пересвідчившись (на підставі інформації, яка надходить від ЦОСЕП), що списана сума відображена за технічним рахунком банку;

4) структурний підрозділ Національного банку формує і виконує через СЕП міжбанківський електронний розрахунковий документ для завершення виконання платіжної вимоги (за ним сума з відповідного транзитного рахунку має бути зарахована на рахунок отримувача).”;

пункти 7, 8 виключити.

У зв’язку з цим пункт 9 уважати пунктом 7;

у пункті 7:

в абзаці першому слова і цифри “Структурний підрозділ Національного банку”, “2 – 7, 9 цієї глави” замінити відповідно словами і цифрами “Національний банк”, “2 – 6 глави 1 розділу VI цієї Інструкції”;

абзац другий виключити;

доповнити главу новими пунктами 8 – 10 такого змісту:

“8. Структурний підрозділ Національного банку передає до ЦОСЕП інформацію про встановлення / зменшення ліміту технічного рахунку в автоматизованому режимі шляхом формування засобами САБ і передавання до ЦОСЕП пакета – запиту у режимі реального часу або файла L у файловому режимі.

9. У разі запровадження тимчасової адміністрації в банку та наявності платіжної вимоги/інкасового доручення (розпорядження) на примусове списання/стягнення коштів, що надійшли до структурного підрозділу Національного банку до запровадження тимчасової адміністрації в банку, структурний підрозділ Національного банку:

1) надсилає ЦОСЕП інформацію про відміну ліміту технічного рахунку банку, встановленого для виконання платіжної вимоги/інкасового доручення (розпорядження), що надійшли до запровадження тимчасової адміністрації в банку;

2) повертає платіжну вимогу/інкасове доручення (розпорядження) та повідомляє орган / приватного виконавця, який надіслав розрахункові документи на примусове списання коштів, про запровадження тимчасової адміністрації в банку.

10. Структурний підрозділ Національного банку повертає без виконання платіжні вимоги/інкасові доручення (розпорядження), що надійшли під час тимчасової адміністрації та/або після прийняття Національним банком рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.”;

2) у главі 2:

пункти 2 – 5 викласти в такій редакції:

“2. Структурний підрозділ Національного банку забезпечує виконання документів про арешт коштів банку шляхом надсилання ЦОСЕП інформації про необхідність:

1) встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену в документі про арешт коштів банку;

2) автоматизованого зупинення власних видаткових операцій банку, якщо сума встановленого ліміту технічного рахунку банку менше суми, зазначеної в документі про арешт коштів банку;

3) перегляду суми ліміту технічного рахунку банку на початку кожного наступного банківського дня з метою її збільшення до того часу, коли вона дорівнюватиме сумі, зазначеній в документі про арешт коштів банку;

4) скасування зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП після встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену в документі про арешт коштів банку.

Структурний підрозділ Національного банку має право надіслати ЦОСЕП інформацію про зменшення суми ліміту технічного рахунку банку у разі часткової сплати за платіжними вимогами / інкасовими дорученнями

(розпорядженнями) на примусове списання/стягнення коштів за тим виконавчим документом, для забезпечення виконання якого накладено арешт.

3. Якщо в перший день виконання арешту на кореспондентському рахунку банку достатньо коштів, то ЦОСЕП:

1) установлює ліміт технічного рахунку банку в межах поточного значення технічного рахунку банку за винятком заблокованих коштів;

2) інформує структурний підрозділ Національного банку про поточний стан технічного рахунку банку та суму встановленого ліміту технічного рахунку банку;

3) на початку кожного наступного банківського дня забезпечує наявність ліміту технічного рахунку банку до отримання від структурного підрозділу Національного банку відповідної інформації.

4. Якщо в перший день виконання арешту на кореспондентському рахунку банку недостатньо коштів, то ЦОСЕП:

1) установлює ліміт технічного рахунку банку в межах поточного значення технічного рахунку банку за винятком заблокованих коштів;

2) забезпечує автоматизоване зупинення власних видаткових операцій банку за цим рахунком;

3) інформує структурний підрозділ Національного банку про поточний стан технічного рахунку банку та суму встановленого ліміту технічного рахунку банку, а також про зупинення власних видаткових операцій банку;

4) на початку кожного наступного банківського дня:
забезпечує збільшення суми ліміту до того часу, коли вона дорівнюватиме сумі, зазначеній в документі про арешт коштів банку. Сума ліміту технічного рахунку банку, що встановлена в попередній банківський день, не може бути зменшена (за винятком випадків отримання від структурного підрозділу Національного банку інформації про зменшення суми ліміту технічного рахунку банку у разі часткової сплати за платіжними вимогами / інкасовими дорученнями (розпорядженнями) на примусове списання/стягнення коштів за тим виконавчим документом, для забезпечення виконання якого накладено арешт);

інформує структурний підрозділ Національного банку про поточний стан технічного рахунку банку та суму встановленого ліміту технічного рахунку банку;

скасовує зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП після встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену в документі про арешт коштів банку, та інформує структурний підрозділ Національного банку про скасування зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП.

5. Структурний підрозділ Національного банку на підставі письмового клопотання керівника банку має право протягом операційного дня Національного банку надіслати повідомлення ЦОСЕП про перегляд суми ліміту технічного рахунку банку з урахуванням поточних надходжень на кореспондентський рахунок банку з метою її збільшення до суми, зазначеної в документі про арешт коштів банку.

ЦОСЕП виконує дії відповідно до пункту 4 глави 2 розділу VI цієї Інструкції.”;

у пункті 6:

абзац перший викласти в такій редакції:

“6. ЦОСЕП забезпечує автоматизоване зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП за його кореспондентським рахунком, за винятком:”;

в абзаці шостому слова “Департамент інформаційних технологій” замінити літерами “ЦОСЕП”;

пункт 7 виключити.

У зв’язку з цим пункти 8 – 11 уважати відповідно пунктами 7 – 10;

пункт 7 викласти в новій редакції:

“7. Якщо арешт на кошти банку накладено без встановлення суми, то в перший день надходження документу про арешт коштів структурний підрозділ Національного банку надсилає ЦОСЕП інформацію про:

1) встановлення ліміту технічного рахунку банку в межах поточного значення технічного рахунку банку за винятком заблокованих коштів;

2) автоматизоване зупинення власних видаткових операцій банку (відповідно до пункту 6 глави 2 розділу VI цієї Інструкції);

3) перегляд суми ліміту технічного рахунку банку на початку кожного наступного банківського дня з метою її збільшення.

ЦОСЕП вживає заходи відповідно до підпунктів 1 - 4 пункту 4 глави 2 розділу VI цієї Інструкції.

Структурний підрозділ Національного банку надає ЦОСЕП інформацію про зменшення/скасування ліміту технічного рахунку банку і скасування зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП у разі примусового списання коштів або зняття арешту з коштів.”;

у пункті 9:

підпункт “б” викласти в такій редакції:

“б) надсилає ЦОСЕП інформацію про відміну ліміту технічного рахунку банку, встановленого на виконання документів про арешт коштів, що надійшли

до запровадження тимчасової адміністрації в банку, та про скасування зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП;”;

підпункт “в” виключити.

У зв’язку з цим підпункт “г” уважати підпунктом “в”;

в абзаці третьому пункту 10 слова і цифри “Структурний підрозділ Національного банку”, “2 – 5, 7 – 9 цієї глави” замінити відповідно словами і цифрами “Національний банк”, “2 – 8 глави 2 розділу VI цієї Інструкції”;

3) в абзаці третьому пункту 1 глави 3 слова “Департамент інформаційних технологій забезпечує автоматизоване зупинення в ЦОСЕП” замінити словами “ЦОСЕП забезпечує автоматизоване зупинення”;

4) у главі 4:

пункт 2 викласти в такій редакції:

“2. Структурний підрозділ Національного банку здійснює:

1) списання в безспірному порядку заборгованості банку перед Національним банком за кредитом овернайт бланковий на суму заблокованих коштів;

2) списання в безспірному порядку іншої заборгованості банку перед Національним банком, основаної на здійсненому рефінансуванні, на суму ліміту технічного рахунку банку, установленого в межах поточного значення цього рахунку за винятком заблокованих коштів;

3) договірне списання на суму ліміту технічного рахунку банку, установленого в межах поточного значення цього рахунку за винятком заблокованих коштів та не обтяженого іншими зобов’язаннями банку.”;

пункт 4 замінити чотирма новими пунктами такого змісту:

“4. Структурний підрозділ Національного банку в день здійснення списання в безспірному порядку іншої заборгованості банку перед Національним банком, основаної на здійсненому рефінансуванні, та договірного списання надсилає ЦОСЕП інформацію про встановлення ліміту технічного рахунку банку:

1) для списання в безспірному порядку іншої заборгованості банку перед Національним банком, основаної на здійсненому рефінансуванні, - на суму такої заборгованості. Якщо сума на технічному рахунку банку менше суми, зазначеної структурним підрозділом Національного банку, то сума ліміту технічного рахунку банку додатково до поточного значення цього рахунку має включати 20 % від суми надходжень на кореспондентський рахунок банку за останній банківський день, у який були надходження на його кореспондентський рахунок, але не перевищувати суму заборгованості;

2) для договірною списання – на суму списання, передбаченого відповідним договором.

5. ЦОСЕП забезпечує установлення ліміту технічного рахунку банку:

1) в межах поточного значення цього рахунку за винятком заблокованих коштів - для списання в безспірному порядку іншої заборгованості банку перед Національним банком, основаної на здійсненому рефінансуванні. Якщо немає (недостатньо) коштів на кореспондентському рахунку банку, то ЦОСЕП додатково розраховує суму ліміту технічного рахунку банку з поточних надходжень на кореспондентський рахунок банку. Додатково розрахована сума дорівнює 20 % від суми надходжень на кореспондентський рахунок банку за останній банківський день, у який були надходження на його кореспондентський рахунок, і не перевищує суми заборгованості;

2) в межах поточного значення цього рахунку за винятком заблокованих коштів та не обтяженого іншими зобов'язаннями банку – для договірною списання.

ЦОСЕП інформує структурний підрозділ Національного банку про поточний стан технічного рахунку банку та суму встановленого ліміту технічного рахунку банку.

6. Структурний підрозділ Національного банку здійснює списання за меморіальним ордером через СЕП у порядку, визначеному пунктом 6 глави 1 розділу VI цієї Інструкції:

на суму встановленого ліміту — після отримання від ЦОСЕП інформації про суму встановленого ліміту технічного рахунку банку у разі договірною списання або наявності на технічному рахунку банку у момент установлення ліміту коштів у розмірі повної суми заборгованості банку перед Національним банком, основаної на здійсненому рефінансуванні;

на суму коштів, накопичених на технічному рахунку банку в межах встановленого ліміту технічного рахунку — у кінці операційного дня Національного банку у разі відсутності у момент установлення ліміту на технічному рахунку коштів у розмірі суми заборгованості банку перед Національним банком, основаної на здійсненому рефінансуванні.

7. Структурний підрозділ, пересвідчившись (на підставі інформації, яка надходить від ЦОСЕП), що списана сума відображена за кореспондентським рахунком банку, надсилає ЦОСЕП інформацію про відміну ліміту технічного рахунку банку на поточний банківський день та встановлення нового ліміту технічного рахунку банку при переході на наступний банківський день на залишок суми заборгованості, якщо списана сума менше суми заборгованості.

8. ЦОСЕП при переході на наступний банківський день у разі наявності інформації про встановлення нового ліміту технічного рахунку установлює ліміт технічного рахунку згідно з пунктом 5 глави 4 розділу VI цієї Інструкції.”.

У зв'язку з цим пункти 5, 6 уважати відповідно пунктами 9, 10;

в абзаці дванадцятому пункту 9 слова і цифри “пунктами 3 – 7, 9 глави 1 цього розділу” замінити словами і цифрами “пунктами 3 – 6 глави 1 розділу VI цієї Інструкції”;

пункт 10 виключити;

5) у главі 5:

пункти 2 - 4 замінити двома новими пунктами такого змісту:

“2. Структурний підрозділ Національного банку з дня взяття повідомлення на облік за відповідним позабалансовим рахунком забезпечує протягом чинності правочину про обтяження наявність коштів на кореспондентському рахунку банку шляхом надсилання ЦОСЕП інформації про необхідність:

1) встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену в повідомленні банку щодо вчинення правочину про обтяження (якщо така сума визначена правочином про обтяження);

2) автоматизованого зупинення власних видаткових операцій банку, якщо сума встановленого ліміту технічного рахунку банку буде менше суми, зазначеної структурним підрозділом Національного банку;

3) перегляду суми ліміту технічного рахунку банку на початку кожного наступного банківського дня з метою її збільшення до того часу, коли вона дорівнюватиме сумі, зазначеній структурним підрозділом Національного банку.

Структурний підрозділ Національного банку має право надіслати ЦОСЕП інформацію про зменшення суми ліміту технічного рахунку банку у разі часткової сплати за платіжною вимогою обтяжувача, який установив таке обтяження, або в разі отримання письмової згоди цього обтяжувача на виконання банком міжбанківського переказу коштів, унаслідок якого сума коштів на кореспондентському рахунку банку буде меншою від суми, визначеної умовами обтяження;

4) скасування зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП після встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену структурним підрозділом Національного банку.

3. ЦОСЕП:

1) установлює ліміт технічного рахунку банку в межах поточного значення технічного рахунку банку за винятком заблокованих коштів;

2) забезпечує автоматизоване зупинення власних видаткових операцій банку за його кореспондентським рахунком відповідно до пункту 6 глави 2 розділу VI цієї Інструкції, якщо сума встановленого ліміту технічного рахунка банку менше суми, зазначеної структурним підрозділом Національного банку;

3) на початку кожного наступного банківського дня забезпечує збільшення суми ліміту до того часу, коли вона дорівнюватиме сумі, зазначеній структурним підрозділом Національного банку.

Сума ліміту технічного рахунку банку, що встановлена в попередній банківський день, не може бути зменшена (за винятком випадків отримання від структурного підрозділу Національного банку інформації про зменшення суми ліміту технічного рахунку банку у разі часткової сплати за платіжною вимогою обтяжувача, який установив таке обтяження, або в разі отримання письмової згоди цього обтяжувача на виконання банком міжбанківського переказу коштів, унаслідок якого сума коштів на кореспондентському рахунку банку буде меншою від суми, визначеної умовами обтяження);

4) інформує структурний підрозділ Національного банку про поточний стан технічного рахунку банку та суму встановленого ліміту технічного рахунку банку, а також про зупинення власних видаткових операцій банку;

5) скасовує зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП після встановлення ліміту технічного рахунку банку на суму, зазначену структурним підрозділом Національного банку;

6) інформує структурний підрозділ Національного банку про скасування зупинення власних видаткових операцій банку в СЕП.”;

У зв'язку з цим пункт 5 уважати пунктом 4;

у пункті 4 слова і цифри “в пунктах 2, 4” замінити словами і цифрами “в пунктах 2, 4, 6”.

4. У главі 2 розділу VII:

пункти 3 – 5 викласти в такій редакції:

“3. Структурний підрозділ Національного банку виконує документи про арешт коштів іншої установи шляхом забезпечення встановлення у ЦОСЕП ліміту технічного рахунку іншої установи на суму арешту.

4. ЦОСЕП встановлює ліміт технічного рахунку іншої установи на суму арешту та забезпечує наявність ліміту технічного рахунку іншої установи у наступні банківські дні до отримання від структурного підрозділу Національного банку інформації про зменшення/скасування ліміту технічного рахунку іншої установи у разі примусового списання коштів або зняття арешту з коштів.

5. Якщо арешт на кошти іншої установи накладено без встановлення суми, то структурний підрозділ Національного банку в день надходження документів про арешт надсилає ЦОСЕП інформацію про встановлення ліміту початкових оборотів цієї установи, значення якого дорівнює “-1”.

ЦОСЕП установлює ліміт початкових оборотів іншої установи та забезпечує його наявність у наступні дні до отримання від структурного підрозділу Національного банку інформації про скасування ліміту початкових оборотів іншої установи у разі примусового списання коштів або зняття арешту з коштів.”;

у пункті 6:

слова “Структурний підрозділ Національного банку” замінити словами “Національний банк”;

слово і цифри “пунктах 2, 4” замінити словом і цифрами “пунктах 2, 4 - 6”;

у пункті 7:

слова “Структурний підрозділ Національного банку” замінити словами “Національний банк”;

слово і цифри “пунктів 2-5” замінити словом і цифрами “пунктів 2 - 4”.

Заступник директора Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку – начальник управління роздрібних платежів

Ольга ВАСИЛЄВА

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови

Національного банку України

С. ХОЛОД

_____ (підпис)

_____ 2019 року

_____ (дата)